

mät paloturvallisuuskohdat otettaisiin huomioon pääpiirustuksia laadittaessa. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään luonnospiirustuksiin mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvat pienehköt muutokset samoin kuin luonnospiirustuksiin perustuvat pääpiirustukset (5. 6. 499 §).

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulujen ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä kansakoulujen ohjesäännön 2 §:ään kuudennen kohdan, joka koski pianon tai flyygelin luovuttamista kuoro-, orkesteri-, naisvoimistelu- ym. harjoitustilaisuuksiin sekä voimistelukaluston luovuttamista korvauksetta ulkopuolisten voimisteluharjoitustilaisuuksissa käytettäväksi (11. 12. 937 §, v:n 1958 kunn. as. kok. n:o 24).

Vierailta paikkakunnilta kotoisin olevien oppilaiden koulumaksujen korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että 1. 4. lukien on vierailta paikkakunnilta perittävä korvauksena sellaisten oppilaiden koulunkäynnistä kaupungin kansakouluissa, joiden koulunkäynnin vieras kunta on velvollinen kustantamaan, seuraavat summat oppilasta kohden: koko lukuvuodelta 21 420 mk, syyslukukaudelta 9 520 mk ja kevätlukukaudelta 11 900 mk (10. 4. 348 §, kunn. as. kok. n:o 36).

Kansakoulujen työaika lukuvuodeksi 1957/58 päätettiin vahvistaa 1. 7. annetun kansakoululain 4 §:n mukaiseksi (25. 9. 684 §).

Koulutaloissa esiintyvien epäkohtien ja puutteellisuuden poistamista koskeva aloite. Vt Lehto ym. olivat v. 1956 (ks. s. 46) tehneet aloitteen, jossa mm. ehdotettiin, että uusia koulutaloja rakennettaessa kiinnitettäisiin tarkkaa huomiota siihen, että koulujen henkilökunnan työhuoneet ja erittäinkin asunnot tehtäisiin riittävän tilaviksi ja nykyajan vaatimukset täyttäväksi, että koulujen pihamaat tehtäisiin mahdollisimman siisteiksi ja päällystykseltään sellaisiksi, että ne parhaiten soveltuisivat koululaisten käyttöön, sekä että koulutaloissa olevien asuntojen kunnosta huolehdittaisiin. Kiinteistölautakunta oli huomauttanut, että uusissa koulurakennuksissa todetut epäkohdat ovat saattaneet johtua siitä, että suunnittelijat eivät olleet tottuneet sijoittamaan rakennusta maastoon. Kanta-kaupungin alueelle rakennettaessa oli virallisilla määräyksillä osoitettu sekä rakennuksen sijainti että sen korkeustaso. Tavallisin virhe aiheutui Kanta-kaupungin ja Esikaupunkien viemärimistapojen erilaisuudesta. Koska esikaupunkialueilla ei yleensä ollut sadevesiviemäreitä, vaan johdettiin sadevedet avo-ojia pitkin alueelta, sijoitettiin pohjakerroksen lattiatasot useimmiten ojien pohjaa alemmaksi, jolloin vesi virtaa rakennukseen aiheuttaen kosteushaittoja. Koulutontteja luovutettaessa olisi pyrittävä ilmoittamaan maapohjan laatu sekä alin viemäritävyä lattiataso. Koulurakennuskomitea oli aloitteen johdosta huomauttanut, että kansakoulurakennuksia suunniteltaessa oli mukana ollut kansakoulujen rakennuskomitea, jonka puheenjohtajana on opetus- ja sairaala-asiajn johtaja ja jäsenenä kouluviranomaisia sekä kaupunginarkkitehti. Niin ikään on tarpeellista kokemusta omaava opettaja määrätty rakentamistaiheen aikaiseksi koulutyön asiantuntijaksi. Lisäksi oli henkilökunnan yhdistyksen edustajille annettu tilaisuus tehdä muutosesityksiä ja huomautuksia asuinhuoneistojen ja työpaikkojen suunnittelusta. Jotta välttyttäisiin koulutyötä haittaavista epäkohdista, oli rakennusvirastolle esitetty, että rakennettavien koulutalojen piha-alueet ympäristöineen rakennettaisiin yhtäjaksoisesti täysin valmiiksi. Esityksen johdosta oli rakennusvirasto huomauttanut, että koulutalojen pihamailla oli sellaisia voimisteluvälineitä, joiden ympäristö loukkaantumisen estämiseksi on varustettava hiekalla ja sahajauhoilla. Tämä aiheutti kestopäällystetyn osan hiekoittumisen ja vaati jatkuvaa puhdistamista. Rakennusviraston mielestä oli kyseenalaista, kannattiko pihojen kestopäällystyksen uhrata melkoisia summia vain tarkoituksen osittaiseksi saavuttamiseksi. V:n 1958 talousarvioon oli yli 20 koulutalon pihamaiden kunnostamista varten ehdotettu yhteensä n. 28 mmk. Mitä tulee keskuslämmitykseen, oli se uusimmissa koulurakennuksissa järjestetty automaattiseksi, joten jatkuva työskentely pannuhuoneessa ei ollut tarpeellista. Myöskin ruoanjakajien tarkoituksenmukaiset huoneet sekä siivoojien pesu- ja pukeutumistilat oli otettu huomioon uusimmissa suunnitelmissa. Lisäksi oli vanhoissa koulutaloissa n. kolme vuotta sitten suoritettu katselmus ko. tilojen sijoittamiseksi niihinkin. Asuinhuoneiden laatutasoa suojasivat rakennusjärjestyksen ja -tarkastuksen mää-

räykset. Mitä tulee huoneiden lattian tai seinien kosteuteen, johtui se poikkeuksellisista ilmiöistä maastossa, joiden poistaminen oli suunnitteilla. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (9. 10. 729 §).

Kansakoulujen ruokailuhuoneistoja ja ruoanjakajien työolosuhteita koskevan tutkimuksen suorittaminen. Vt Lehto ym. tekivät v. 1955 (ks. s. 44) aloitteen, jossa esitettiin mm. seuraavaa: »kansakouluissa siirryttiin v. 1955 (ks. s. 199) uuteen monipuolisempaan ruokailujärjestelmään. Kun useat kansakouluhuoneistot olivat ahtaita ja puutteellisia, mikä vaikeutti kouluruokailun kunnollista järjestämistä, oli kansakoulujen ruokailutiloihin ja ruoanjakajien työolosuhteisiin saatava kiireellisesti aikaan eräitä korjauksia.» Terveystieteiden lautakunta oli ilmoittanut, että paitsi rakenteellisista puutteellisuuksista ja liian pienistä huonetiloista, aiheutuivat kouluruokinnan epäkohdat myös liian lyhyestä ruokailuajasta. Monipuolisemman ruoan tarjoiluun siirtyminen edellyttäisi lautakunnan mielestä ruokailuajan pidentämistä 10 minuutilla. Edelleen lautakunta oli yhtynyt aloitteentekijän ehdotukseen kansakoulujen ruokailuhuoneistoja ja ruoanjakajien työolosuhteita koskevan tutkimuksen suorittamisesta. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli ilmoittanut, että kouluviranomaiset tulisivat ensi tilassa ottamaan selvää eri kouluissa vallitsevista epäkohdista ja tekemään parhaansa niiden poistamiseksi. Järjestelytoimisto oli ilmoittanut suorittaneensa ajankäyttötutkimuksen ruoanjakajien työstä eri ruokavalioita tarjoillessa. Tutkimuksissa oli tultu siihen tulokseen, että ruokavalion muuttumisesta huolimatta ruoanjakajien työ määrä oli pysynyt suunnilleen ennallaan sekä että ruoanjakajaa kohti tuleva oppilasmäärä oli lähinnä määriteltävä sen mukaan, miten maito jaetaan. Kokeiltua ruokavaliota käytettäessä tarvittaisiin siten a) yksi ruoanjakaja kouluihin, joissa on vähintään 320 oppilasta, b) kaksi kouluihin, joissa on vähintään 680 oppilasta, c) kolme kouluihin, joissa on vähintään 1 090 oppilasta ja d) yksi ruoanjakaja kutakin seuraavaa 460 oppilasta kohden. Mikäli ruoanjakajaa kohden tulee enemmän kuin 460 ruokailijaa, olisi kohtuullista maksaa jokaisesta ko. määrän ylittävästä ruokailijasta kuukausittain korvaus, joka olisi ruoanjakajien keskimääräinen kuukausipalkka jaettuna 460:llä. Kouluissa, joissa ruoanjako esim. pitkistä ruoanjakomatkoista johtuen oli normaalista poikkeavaa, tulisi lisätyötä varten palkata enemmän ruoanjakajia tai muuta tilapäisapua. Kaupunginhallitus oli v. 1956 (ks. s. 208) päättänyt järjestää ruoanjakajien työt ja palkkauksen järjestelytoimiston ehdotuksen mukaisesti. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (9. 10. 728 §).

Kansakoulunoppilaiden vakuuttaminen tapaturman varalta. Vt Meltti ym. olivat v. 1956 (ks. s. 46) tekemässään aloitteessa maininneet mm. että moottoriajoneuvoliikenteen voimakas kasvu on huolestuttavasti lisännyt liikennetapaturmien lukua. Asiaan oli eri puolilla maata kiinnitetty vakavaa huomiota ja n. 62 kuntaa oli vakuuttanut kansakoulujen oppilaat koulussa tai koulutiellä sattuvien tapaturmien varalta. Vakuutusyhtiöiden keräämien tietojen mukaan 600 000:sta kouluikäisestä lapsesta oli joka kahdestoista vakuutettu. Koulutapaturmavakuutus käsitti opetuksen yhteydessä, välitunneilla, retkillä, kiertokäynnillä ja koulumatkalla tapahtuneet tapaturmat. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin Helsingin kansakoulunoppilaiden vakuuttamiseksi tapaturmien varalta. Kansakoulujen tarkastajaneuvosto oli ilmoittanut, että huolimatta vilkkaitten liikenneväylien kautta kuljettavista koulumatkoista, oli kansakoululapsille tapahtunut harvoja suurempia tapaturmia. Tähän oli huomattavasti vaikuttanut kaupungin myöntämien varojen turvin suoritettu aktiivinen tapaturmantorjuntatyö, jota kouluissa opettajien, liikunnanpuoleisten ja poliisiviranomaisten toimesta oli tehty. Eniten oli tapaturmia sattunut koulujen koneellistetuissa työpajoissa, joiden oppilaat kuitenkin olivat tapaturmavakuutetut jo v:sta 1948 lähtien. Kansakoululaisten vakuuttamisesta aiheutuisi tehtyjen tarjousten perusteella noin 3—4 mmk:n menot. Lisäksi olisi luonnollista, että vakuutus ulotettaisiin myös lastentarhoissa ja ammattikouluissa käyviin lapsiin. Kun useimmat tapaturmat sattuivat lasten vapaa-aikana, ei vakuutuksesta niissä tapauksissa olisi hyötyä. Tarkastajaneuvoston mielestä ei ollut aihetta aloitteen toteuttamiseen esitetyllä tavalla. Sen sijaan tarkastajaneuvosto puolsi aktiivisen tapaturmantorjuntatyön tehostamista kouluissa. Mikäli koulutapaturmia sattuisi, olisi harkittava tapaturmakorvausta vastaavan korvauksen maksamista kaupungin varoista. Koululääkärit olivat yksimielisesti pitäneet kansakoululaisten tapaturmavakuutusta tarpeettomana. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli kertomusvuoden talousarvioon merkitty poliisilaitoksen käytettäväksi 1 035 250 mk kouluissa jär-

jestettävää liikenneopetusta varten. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteeseen (20. 2. 206 §).

Kouluhoitajat. Kansakoulujen kaksi kouluhoitajan virkaa päätettiin 1. 4. lukien korottaa 20. palkkaluokkaan (10. 4. 331 §).

Suomenkielisten kansakoulujen jäljempänä mainitut virat päätettiin 1. 4. lukien korottaa yhdellä palkkaluokalla (palkkaluokka merkitty sulkuihin viran nimen jälkeen): tarkastajan virka (34), II tarkastajan ja taloudenhoitajan virka (32), sihteerin virka (28), neljä koulupsykologin virkaa (25), kaksi sosiaalitarkkailijan ja 20 kouluhoitajan virkaa (20) (10. 4. 331 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti siirtää suomenkielisten kansakoulujen opettajan virat 1. 8. alkaen kaksi palkkaluokkaa korkeampiin palkkaluokkiin (23. 1. 61 §).

Samaten päätettiin Maunulan kansakoulun 12. palkkaluokkaan kuuluvat vahtimestarin ja talonmies-lämmittäjän virat siirtää 13. palkkaluokkaan 1. 4. lukien. Korotetun palkan maksamista varten myönnettiin 30 600 mk erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista (19. 6. 544 §, kunn. as. kok. n:o 134 C).

Seuraavat suomenkielisten kansakoulujen virat päätettiin lakkauttaa 1. 1. 1958 lukien: kaksi 20. palkkaluokkaan kuuluvaa kouluhoitajan virkaa ja kaksi 7. palkkaluokkaan kuuluvaa Pukinmäen ja Pitäjänmäen kansakoulujen siivooja-vahtimestarin virkaa (23. 10. 769 §, 25. 9. 677 §, kunn. as. kok. 134 B).

Kallion kansakoulun vesikaton uusimista varten saatiin kiinteistöjen pääluokan lukuun Erinäiset hallintokuntain rakennusten korjaukset kuuluvia määrärahoja Kansakoulut ylittää enintään 2 mmk (5. 6. 505 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavien kansakoulurakennusten luonnos- ja pääpiirustukset: talorakennusosaston laatimat n:olla 1 A-4 A merkityt sekä 20. 6. ja 24. 6. päivätty Oulunkylän kansakoulun luonnospiirustukset (11. 9. 636 §);

arkkitehti Jorma Järven laatimat, 1. 6. päivätty n:olla 1—8 merkityt Vartiokylän kansakoulurakennuksen luonnospiirustukset (11. 9. 637 §);

talorakennusosaston laatimat, n:olla 1—7 merkityt, 21. 3. ja 25. 3. päivätty Suomenlinnan kansakoulurakennuksen luonnospiirustukset sekä suunnitelman tontilla olevan vanhan halkovajan purkamisesta ja uuden rakentamisesta. Lisäksi päätettiin puolustusministeriötä pyytää hyväksymään ko. luonnospiirustukset (19. 6. 559 §);

talorakennusosaston laatimat n:olla 1—6 merkityt, 16. 5. päivätty Vallisaaren rakennettavan kansakoulu-, kirjasto- ja nuorisotyötalon pääpiirustukset siten muutettuna, ettei ruokakellaria saanut rakentaa (11. 12. 939 §). Pääpiirustuksia laadittaessa olisi otettava huomioon palolautakunnan sekä mahdollisesti lastentarhain lautakunnan tekemät huomautukset. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään luonnospiirustuksiin mahdollisesti tarpeelliseksi osoittautuvat muutokset sekä niihin perustuvat pääpiirustukset.

Vartiokylän koulutalon rakentamiseen tarvittavan määrärahan varaamiseksi v:n 1958 talousarvioon sekä selvityksen laatimiseksi lähitulevaisuuden koulutarpeesta olivat vt Meltti ym. tehneet aloitteen, jossa mainittiin mm., että kaupungin asukasluvun suuresta lisääntymisestä aiheutunutta koulupulmaa ei ollut kyetty koulujen rakentamisesta ja korjaamisesta huolimatta poistamaan, vaan oli asian parantamiseksi ollut turvauduttava tilapäisratkaisuihin. Vaikein oli koulupulma niillä uusilla asutusalueilla, joilla väestön kasvu oli ollut suurin. Aloitteentekijäin mielestä ei ollut oikein, että ensin rakennettiin asutustiheyvät ja sinne järjestettiin asukkaat, mutta lapset saivat kunnolliset koulut vasta vuosien kuluttua. Aloitteentekijät eivät myös pitäneet vuokrattujen tilapäisten huoneistojen järjestämistä koulutiloiksi suositeltavana koulupulan poistajana. Perusteluihinsa viitaten aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin varaamaan v:n 1958 talousarvioon tarpeellinen määräraha suunnitelmien ja piirustusten hankkimiseksi sekä perustavien töiden aloittamiseksi Vartiokylään rakennettavaa koulua varten. Kaupunginhallituksen olisi myös annettava laatia laskelma lähitulevaisuuden koulutarpeesta sekä selostus siitä, missä järjestyksessä koulut olisi rakennettava. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli ilmoittanut, että kertomusvuoden talousarvioon oli varattu 50 mmk:n määräraha ko. koulutalon suunnittelua ja rakentamista varten. Koulutalon luonnospiirustukset olivat jo laadittavina. Koulujen rakennusohjelmaan kuului talousarvion mukaan Vallisaaren ja Porolahden koulutalojen rakentaminen valmiiksi sekä Vartiokylän, Oulunkylän ja Suomenlinnan koulujen rakentamisen aloittaminen. Vuosiksi 1958—1963 laaditun rakennusohjelman mukaan oli em. koulujen lisäksi suunnitteilla v.

1959 Ruskeasuolle, Torpparinmäelle ja Pohjois-Munkkiniemeen rakennettavat koulut. V. 1960 oli suunniteltu rakennettavaksi koulut Keski-Kaarelaan, Länsi-Herttoniemen pohjoisosaan sekä lisärakennus Munkkiniemen ruotsinkieliseen kouluun. V:n 1961 suunnitelmassa oli Myllypuron koulun ja Kallion koulutalon lisärakennuksen rakentaminen. V:n 1962 ohjelmassa olivat Lauttasaaren ja Pohjois-Haagan koulut sekä v:n 1963 ohjelmassa Tapanilan koulu sekä Myllypuron, Lauttasaaren ja Etelä-Haagan koulujen lisärakennukset. Myöskin vuosiksi 1964—1970 oli jo laadittu alustava ohjelma. Kaupunginvaltuusto katsoi mainitut lausunnot riittäväksi selvitykseksi (6. 2. 148 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Jäljempänä mainitut ruotsinkielisten kansakoulujen virat päätettiin 1. 4. lukien korottaa yhdellä palkkaluokalla: tarkastajan virka (33), taloudenhoitaja-sihteerin virka (31), koulupsykologin virka (25), kolme kouluhoitajan virkaa ja sosiaalitarkkailijan virka (20) (10. 4. 331 §).

Vielä päätettiin ruotsinkielisten kansakoulujen opettajan virat korottaa 1. 8. lukien kahdella palkkaluokalla (23. 1. 61 §, kunn. as. kok. 134 C).

Kertomusvuoden alusta lukien päätettiin Käpylän uuteen ruotsinkieliseen kansakouluun perustaa 12. palkkaluokkaan kuuluva vahtimestari-lämmittäjä-talonmiehen virka, jonka haltijan tehtäviin kuuluu myös n. 300 m²:n lattiapinta-alan siivoaminen. Uuden viranhaltijan palkkausta varten myönnettiin ao. määrärahoista 382 008 mk (6. 2. 129 §, kunn. as. kok. 134 A).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan kansakoulunopettaja Signe Björkellin kuolinpesän Topeliuksen kansakoulua varten lahjoittaman stipendirahaston ja luovuttaa sen hallinnon ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle (20. 3. 298 §).

Seuraavat aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:

vt Mäkinen ym. aloite kansakouluntarkastajien virkojen lisäämiseksi (10. 4. 366 §);

vt Borg-Sundmanin aloite kansakoulujen tyttöluokkien opettajien alipalkkaisuuden oikaisemiseksi (23. 1. 104 §);

vt Mäkinen-Ollisen ja vt Modeenin ym. aloitteet kansakoululuokkien keskimääräisen oppilasluvun alentamiseksi (9. 10. 740, 742 §);

vt Meltin ym. aloite määrärahan merkitsemiseksi v:n 1958 talousarvioon Ruskeasuon ja Paloheinän alueen kansakoulujen suunnittelua varten (5. 6. 511 §).

Suomenkielisen työväenopiston johtajan virka päätettiin 1. 4. lukien korottaa yhdellä palkkaluokalla eli 32. palkkaluokkaan (10. 4. 331 §).

Samaten päätettiin suomenkielisen työväenopiston opintoneuvojan virka siirtää 1. 10. lukien 18. palkkaluokkaan (9. 10. 708 §).

Vielä päätettiin suomenkielisen työväenopiston taloudenhoitajan palkkiovirasta suorittaa 25 600 mk kuukaudelta 1. 1. lukien (6. 2. 128 §).

Suomenkielisen työväenopiston yksi 7. palkkaluokkaan kuuluva siivoojan virka päätettiin lakkauttaa 1. 4. lukien (20. 3. 280 §, kunn. as. kok. 134 B).

Ruotsinkielisen työväenopiston johtajan virka päätettiin 1. 4. lukien korottaa 27. palkkaluokkaan (10. 4. 331 §).

Samaten päätettiin ko. työväenopiston taloudenhoitajan palkkiovirasta suorittaa 17 850 mk kuukaudelta (6. 2. 128 §).

Opintokerhotoiminnan uudelleen järjestämistä koskeva aloite. Vt Bruun ym. tekivät v. 1955 (ks. s. 44) aloitteen, joka mm. sisälsi seuraavaa: kaupungin hallinnossa on toimialoja, jotka läheisesti sivuavat toisiaan, mutta kuuluvat kuitenkin eri lautakuntien alaisuuteen. Tämä johtunee etupäässä siitä, että lautakunnat tai niiden alaiset laitokset ovat laajentaneet toimintaansa kaupunginvaltuuston päätöksissä ja laitosten ohjesäännöissä vahvistettujen rajojen ulkopuolelle. Sen vuoksi olisi esim. kulttuuri- tai kasvatustoimintaa harjoittavien laitosten työnjako tarkistettava, koska esim. työväenopistot, kaupunginkirjasto, nuorisotoimisto, urheilu- ja retkeilytoimisto sekä myös musiikkilautakunta ja raattiuslautakunta harjoittavat samankaltaista toistensa kanssa kilpailevaa toimintaa. Opintokerhotoiminta olisi järjestettävä yhtenäisten periaatteiden mukaisesti ja vahvistettava sille yhteinen ohjelma sekä keskitettävä koko toiminta työväenopistoihin, joiden toimipiiriin se lähinnä kuuluu. Suomenkielisessä työväenopistossa ei sen johtokunnan ilmoituksen mukaan ollut hyväksytyn johtosäännön tai kaupunginvaltuuston päätösten kanssa ristiriidassa olevaa toimintaa. Opisto ei myöskään ollut kilpailut muiden lautakuntien alaisen toiminnan kanssa. Koska suomenkielisessä työväenopistossa oli puute huonetiloista, eikä syksyisin voitu ottaa vastaan kaikkia oppilaita pyrkiviä,

ei johtokunta ainakaan toistaiseksi katsonut mahdolliseksi ko. opintokerhotoiminnan keskittämistä työväenopistoihin. Lisäksi olisi jokaisen opinhaluisen saatava vapaassa kansansivistystyössä vapaasti valita opiskeluympäristönsä. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan mielestä olivat työväenopistot juuri niitä laitoksia, joihin mainitunlainen opetus-toiminta voitaisiin sopivasti keskittää. Toisaalta ei olisi onnistunut kieltää muilta laitoksilta oikeutta opintokerhojen järjestämiseen, mutta johtokunta pyysi saada esittää lopullisen mielipiteensä vasta, kun kysymys olisi lähemmin selvitetty. Kirjastolautakunta oli ilmoittanut, että opintokerhotoiminnalla oli erittäin tärkeä merkitys kaupunginkirjaston työmuotona ja liittyi se olennaisena osana kirjastossa harjoitettuun opiskelunneuvontaan. Kirjaston opintokerhotyötä ei lautakunnan mielestä voitu korvata jonkin toisen laitoksen puitteissa tapahtuvalla kerhotoiminnalla. Opintokerhotoiminnan yhtenäistäminen merkitsisi kunnallisen sivistystyön supistamista ja sen vaikutuksen vähentämistä. Kun lisäksi opintokerhotoimintaan käytetyt varat olivat melko vaatimattomat, ei sen supistamisella tai yhtenäistämällä olisi varsinaista taloudellista merkitystä. Vielä lautakunta oli ilmoittanut pitävänsä kaupunginkirjaston johtosäännön 15 §:n mukaisesti avointa opintokerhotoimintaa eräänä kansankirjaston työmuotona, jota olisi kirjastossa ylläpidettävä. Samalla lautakunta oli esittänyt, että kaupunginhallitus asettaisi toimikunnan tutkimaan kerhotoiminnan järjestämistä ja harkitsemaan, olisiko erityisen opintokerhokeskuksen perustaminen edullisin ratkaisu asialle. Raittiuslautakunta ja musiikkilautakunta olivat ilmoittaneet, ettei niiden valvomassa toiminnassa ollut aloitteessa tarkoitettua opintokerhotoimintaa. Musiikkilautakunta ei pitänyt tarkoituksenmukaisena, että musiikkiharrastus kokonaisuudessaan keskitettäisiin työväenopistoihin. Nuorisotoimisto oli ilmoittanut, etteivät nuorisotoimisto ja sen hoidossa olevat kunnalliset kerhokeskukset harjoittaneet opintokerhotoimintaa. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnat olivat myös ilmoittaneet, etteivät kansakoulut harjoittaneet opintokerhotoimintaa. Sen sijaan harrastettiin kansakouluissa kerhomuodossa tapahtuvaa varhaisnuorisotyötä, johon osallistuivat 14—18 vuotiaat nuoret. Toiminta oli järjestetty nuorten omien harrastusten mukaiseksi ja johti osan tästä nuorisosta myöhemmin esim. työväenopistojen opintopiireihin. Yhtyen suomenkielisen työväenopiston johtokunnan kantaan olivat kansakoulujen johtokunnat huomauttaneet, että aloitteessa tarkoitettulla keskittämisellä on myös heikot puolensa, jotka saattavat vaikuttaa vapaan kansansivistystyön kokonaistulosta heikentävästi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteeseen (10. 4. 349 §).

Ammattioppilaslautakunnan toimistoapulaisen virka päätettiin lakkauttaa 1. 4. lukien (20. 3. 281 §).

Kirjapainokoulun seuraavat virat päätettiin korottaa yhdellä palkkaluokalla: ladonnanluonnostelun opettajan virka (25) ja kaksi ammattityön opettajan virkaa (21) (10. 4. 331 §).

Ammattiopetuslaitosten lautakunta oikeutettiin käyttämään kirjapainokoulun aotilille kolmen tiikelipainokoneen hankkimista varten varatusta määrärahasta 169 910 mk valokuvien suurennuslaitteen hankkimiseksi kirjapainokoululle tilin perusteluista poiketen (13. 11. 848 §).

Kähertäjäkoulun jäljempänä mainitut virat päätettiin korottaa yhdellä palkkaluokalla seuraavasti: kaksi parturityönopettajan virkaa (22) ja kolme kampaustyönopettajan virkaa (21) (10. 4. 331 §).

Valmistava poikien ammattikoulu. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa valmistavaan poikien ammattikouluun 1. 8. lukien yhden uuden 25. palkkaluokkaan kuuluvan tietopuolisten aineiden opettajan viran. Myöhemmin kaupunginvaltuusto päätti siirtää ko. viran 1. 9. lukien 26. palkkaluokkaan (19. 6. 545 §, 23. 10. 770 §).

Vielä päätettiin ko. ammattikouluun perustaa 11. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka 1. 3. lukien ja muuttaa 14. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka 15. palkkaluokkaan kuuluvaksi kassanhoitajan viraksi (6. 2. 130, 131 §).

Edelleen päätettiin koulun varaston ja työkalujen hoitajan viran nimike muuttaa varastonhoitajaksi sekä perustaa kouluun 1. 11. lukien 15. palkkaluokkaan kuuluva varastonhoitajan apulaisen virka (23. 10. 771 §).

Valmistavan poikien ammattikoulun jäljempänä mainitut virat päätettiin 1. 4. lukien

korottaa yhdellä palkkaluokalla seuraavasti: 22 opettajan virkaa (26), kolme voimistelunopettajan virkaa (25) ja 60 ammattityönopettajan virkaa (21) (10. 4. 331 §, kunn. as. kok. 134 A ja C).

Valmistavan poikien ammattikoulun uuden talon koneiden ja kaluston hankkimista varten saatiin koulun kaluston hankintamäärärahoja ylittää enintään 26 984 229 mk (20. 3. 304 §).

Valmistavaan tyttöjen ammattikouluun päätettiin 1. 11. lukien perustaa 12. palkkaluokkaan kuuluva toimistoapulaisen virka (9. 10. 709 §).

Jäljempänä mainitut valmistavan tyttöjen ammattikoulun virat päätettiin 1. 4. lukien korottaa yhdellä palkkaluokalla seuraavasti: opettajan virka (26), voimistelunopettajan virka (25), piirustuksen opettajan ja ompelimon opettajan virat, kaksi tp. opettajan, kahdeksan pukuompelun opettajan, kaksi linavaateompelun opettajan ja seitsemän talousopettajan virkaa (21), pesun, tarjoilun ja leipomo-opettajan virat (20) (10. 4. 331 §).

Kotitalouslautakunnan jäljempänä mainitut virat päätettiin 1. 4. lukien korottaa yhdellä palkkaluokalla seuraavasti: kuusi talousopettajan virkaa, kodinhoidonopettajan virka ja neljä käsityönopettajan virkaa (21), kaksi kotitalousneuvojan virkaa ja kolme käsityönneuvojan virkaa (20) (10. 4. 331 §).

Lastentarhat. Jäljempänä mainitut eri lastentarhojen virat päätettiin 1. 4. lukien korottaa seuraaviin palkkaluokkiin: 49 lastentarhanjohtajan virkaa (22), 12 lastentarhanjohtajan ja neljä koululasten päiväkodin johtajan virkaa (21), neljä lastenseimenjohtajan, seitsemän päiväkodin opettajan, 45 lastentarhanopettajan ja 170 opettajan virkaa (20), viisi lastenseimen opettajan virkaa (19), neljä vastaavan lastenhoitajan virkaa (13) sekä 48 lastenhoitajan virkaa (13) (10. 4. 331 §, kunn. as. kok. 134 C).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 1. 1. 1958 lukien yhden 20. palkkaluokkaan kuuluvan lastentarhanopettajan viran samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi lastenseimen johtajan viraksi (11. 9. 608 §).

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa Lauttasaareen uuden 50 lapsen lastentarhan, jossa olisi yksi puolipäiväosasto ja yksi kokopäiväosasto. Samalla päätettiin lastentarhoihin perustaa 1. 8. lukien yksi 21. palkkaluokkaan kuuluva lastentarhanjohtajan virka, kaksi 20. palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajan virkaa sekä yksi 8. palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka. Ko. viranhaltijain palkkauksen suorittamista varten myönnettiin 887 500 mk ao. määrärahoista sekä kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista 2. 561 mmk perustamis- ja toimintakustannuksia varten (10. 4. 333 §, kunn. as. kok. 134 A).

Hakaniemen lastentarhan yhteyteen päätettiin perustaa 25-paikkainen lastenseimi sekä perustaa lastentarhoihin liittyviin lastenseimiin 1. 1. 1958 lukien 19. palkkaluokkaan kuuluva lastenseimenopettajan virka ja kaksi 13. palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa. Hakaniemen lastentarhan 8. palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka päätettiin samasta ajankohdasta lukien muuttaa 9. palkkaluokkaan kuuluvaksi keittäjän viraksi (10. 4. 332 §).

Lastentarhain sekä päivä- ja leikkikotien perustamisesta tekivät vt Katajavuori ym. v. 1956 (ks. s. 48) aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin lastentarhojen, päiväkotien yms. sijainnin määräämiseksi jo asemakaavan laatimisen yhteydessä sekä tarpeellisten lastentarhojen perustamiseksi jo asutetuille alueille varaamalla tarkoitukseen sopivia huonetiloja niin kauan kuin se olisi mahdollista. Lisäksi olisi yksityisiä lasten päiväkoteja ja leikkikouluja lisättävä ja niiden toiminta järjestettävä kaupungin avustusten turvin, jolloin niistä tulisi kaupungin valvonnan alaisena toimivia laitoksia. Lastentarhain lautakunta oli ilmoittanut, että jo uusia asutusalueita suunniteltaessa oli pyritty varaamaan tontteja lastentarha- ja seimihuoneistoja varten, samoin oli tehty myös entisillä esikaupunkialueilla. Koko kaupungin käsittävää lastentarha- ja seimiohjelmää oli ryhdytty suunnittelemaan keväällä 1956. Lastentarhoissa ja niihin liittyvissä laitoksissa oli hoitopaikkoja 1.6 %:lle kaupungin väestöstä, mutta tavoitteena oli hoitopaikkojen varaaminen 3 %:lle kaupungin väestöstä. Asemakaavaosastolle olisi annettava tehtäväksi yhteistoiminnassa lastentarhain toimiston kanssa selvittää lastentarhojen ja -seimien vastainen tarve samassa suhteessa kaikilla kaupunkialueilla. Uusien asutusalueiden asemakaavaa laadittaessa olisi lastentarhahuoneistoja varten varattava omat tontit tahi yleisten rakennusten yhteyteen rakennettavat huoneistot 2 %:a varten alueen asukasmäärästä. Ko. alueiden puistoihin olisi myös suunniteltava paikat myöhemmin rakennettavia lastentaloja varten, jolloin enimmäistavoite saavutet-

taisiin. Mikäli joillakin alueilla oli todettu olevan puutetta lastentarhapaikoista, oli yleensä tehty esitys huoneiston varaamisesta ja lastentarhan perustamisesta. Yksityisten lasten päiväkotien ja leikkikoulujen lisäämistä häittäsi koulutetun henkilökunnan puute. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut, että em. kokonaissuunnitelman laatimista koskevasta ehdotuksesta hankittiin parastaikaa lausuntoja, minkä jälkeen kaupunginhallitus ottaisi asian harkittavakseen. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (23. 1. 71 §).

Pohjois- ja Etelä-Haagan lasten päiväkotien tarvetta koskevassa aloitteessaan vt Miettinen ym. olivat jo v. 1956 (ks. s. 48) maininneet mm., että esikaupunkialueiden asukkaiden korkeat vuokra- ja liikennemenot pakottivat myös perheen äidin käymään ansiotyössä. Äitien ansiotyötä vaikeutti kuitenkin lasten päivähoitopaikkojen puute. Aloitteentekijät pitivät välttämättömänä kummankin alueen päiväkotitarpeen tyydyttämistä ja ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään mainittuihin toimenpiteisiin jo v:n 1956 aikana. Lastentarhain lautakunta oli huomauttanut eräiden muiden esikaupunkialueiden olevan vielä huonommassa asemassa kuin Etelä- ja Pohjois-Haaga, mutta että lautakunta aikanaan tulisi esittämään uusien laitosten rakentamista ko. alueille. Lastentarhain lautakunnan tekemä esitys, joka koski kokonaisuohjelman laatimista uusien lastentarha- ja seimihuoneistojen varaamiseksi kaupungin eri alueilta, oli asemakaavaosaston valmisteltavana ja perusteiden tultua hyväksytyksi laadittaisiin yleissuunnitelma, jonka mukaan eri alueilla voitaisiin tehdä tarpeelliset tonttivaraukset. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut, ettei Pohjois-Haagan lastentarhasta nuorisotyölautakunnan ja kansakoulujen käyttöön luovutettua tilaa ollut vielä voitu luovuttaa takaisin lastentarhalle, vaikka kansakoululuokat olikin siirretty pois rakennuksesta. Huoneisto oli nim. iltaisin nuorisotyölautakunnan käytössä, ja koska varsinaista lastentarhaa ei katsottu voitavan perustaa huoneistoon, joka iltaisin oli muussa käytössä, oli se vuokrattu yksityiselle päiväkodille. Sen jälkeen kun nuorisotyölautakunnalle saataisiin järjestetyksi toinen huoneisto, voitaisiin Pohjois-Haagan lastentarhan pahin paikkapula tyydyttää. Näin ollen ei toisen lastentarhan perustamista Pohjois-Haagaan enempää kuin Etelä-Haagaankaan voitu pitää aiheellisena, ennen kuin vaikeammassa asemassa olevien alueiden ao. kysymykset oli ratkaistu. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (20. 2. 201 §).

Vt Lehto ym. aloitteentekijät olivat 20. 2. tekemässään aloitteessa maininneet mm., että alueliitosten yhteydessä oli toivottu voitavan parantaa Helsinkiin liitettävien alueiden sosiaalisia ym. oloja. Uusien asuntoalueiden saatua vaikka vaatimattomankin terveys-talon, johon oli voitu sijoittaa muitakin sosiaalisia laitoksia, oli vanhat liitosalueet kokonaan unohdettu. Esim. Puistolan alueella, jonka perheenäidit olivat pakotettuja käymään kaupungissa asti ansiotyössä, ei ollut yhtään lasten päiväkotia. Tilanteen parantamiseksi olisi Puistolan alueelle pikaisesti rakennettava päiväkoti n. 60—80 lasta varten, johon voitaisiin sijoittaa suurimmassa pulassa olevien vähävaraisten perheiden lapsia. Sijoituspaikaksi olivat aloitteentekijät ehdottaneet VPK:n talon lähellä olevaa aluetta. Malmi ja Tapanila olivat taajimmin rakennettuja alueita, joissa asui runsaasti lapsiperheitä. Näistä Tapanilassa oli vain 25 lapsen päiväkoti ja Malmilla ei yhtään kaupungin omaa päiväkotia. Sen sijaan siellä toimi 40 lapsen yksityinen päiväkoti, jota kaupunki avusti. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että lasten päiväkotien perustamis- ja työsuunnitelmat kiireellisesti tarkistettaisiin, jotta em. alueiden päiväkotipula voitaisiin poistaa. Lastentarhain lautakunta oli ilmoittanut esittäneensä sijoitusohjelmassaan lastentarha- ja seimirakennuksien rakentamista sekä vanhoille että uusille asutusalueille. Rakentaminen suoritetaan kiireellisyysjärjestyksessä ja oli Tapanilan ja Malmin alueille jo varattu omat tontit Puistolan lastentarha- ja seimihuoneistojen rakentamisen ollessa vuorossa näiden jälkeen. Koska lastentarhahuoneistot yleensä rakennettiin lastenneuvolan, kansakoulun, kirjaston tms. yhteydessä, saattoi rakentamisjärjestykseen kuitenkin tulla muutoksia. Mikäli ennen suunniteltua rakentamisaikaa ilmaantuisi mahdollisuuksia joko ostamalla tai vuokraamalla saada sopiva huoneisto, tulisi lautakunta välittömästi esittämään ko. laitosten perustamista. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (20. 2. 219 §, 8. 5. 399 §).

Leikkikenttätöiminta. Vt Kauko Niemi ym. tekivät 5. 6. aloitteen, jossa mainittiin mm., että lastentarhain lautakunnan toimesta oli valvottua ja ohjattua leikkikenttätöimintää järjestetty useilla kaupungin kentillä, mutta esim. Pohjois- ja Etelä-Haaga, Oulunkylä, Pukinmäki, Pakila, Puistola ja Kaarela olivat jääneet leikkikenttätöiminnan ulkopuolelle.

Aloitteentekijäin mielestä olisi ainakin niillä alueilla, joissa ei ollut kaupungin lastentarhaa, järjestettävä leikkikenttätointia helpottamaan perheenäitien raskasta työtaakkaa. Mikäli taas haluttaisiin noudattaa tasavertaisuuden periaatetta, olisi leikkikenttätointia järjestettävä niin, että kaikki lapsiperheet voisivat käyttää sitä hyväkseen. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti tutkituttamaan leikkikenttätointinnan laajentamismahdollisuudet koko kaupungin alueella sekä laatimaan kokonaisuohjelma sen järjestämiseksi. Ensimmäisessä vaiheessa olisi ko. toimintaa järjestettävä em. asutusalueille. Kaupunginhallitus oli v. 1956 (ks. s. 133) asettanut ns. leikkikenttäkomitean suunnittelemaan leikkialueiden varaamista ja kunnostamista eri kaupunkialueille. Sen mietinnössä oli myös luettelo alueista, jotka eri kaupunginosissa oli ehdotettu varattavaksi leikkipaikoiksi. Näistä oli Pohjois-Haagan leikkikenttä jo rakenteilla ja voitaisiin sen toiminta todennäköisesti aloittaa jo kesällä 1958. Lastentarhain lautakunnan käsityksen mukaan olisi valvottua leikkikenttätointia ensi sijassa järjestettävä alueille, joilla oli vähintään 8 000 asukasta ja joilta matkat leikkikentille eivät tulisi liian pitkiksi. Lautakunta oli ilmoittanut tulevansa edelleen esittämään valvotun leikkikenttätointinnan järjestämistä eri kaupunkialueille sitä mukaa kuin tarkoitukseen varatut kentät valmistuisivat. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut ottavansa asian käsiteltäväkseen heti, kun leikkikenttäkomitean mietinnöstä ao. lautakunnilta pyydytyt lausunnot olisi saatu (5. 6. 512 §, 27. 11. 889 §).

Leikkipuiston kunnostamista ja lasten kahluualtaan rakentamista Pohjois-Haagaan koskeva aloite. Vt Miettinen ym. olivat v. 1956 (ks. s. 44) tehneet otsikossa mainittua asiaa koskevan aloitteen, jonka johdosta kaupunginvaltuusto päätti varata Pohjois-Haagan korttelissa n:o 29135 sijaitsevan tontin n:o 3 itä- ja pohjoispuolella olevan, asemakaavasuostan 2. 1. päivätyyn piirustukseen n:o 4201 lähemmän merkityn alueen leikkipuistoksi. Kahluualtaan rakentamista varten ko. puistoon myönnettiin 1.5 mmk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista (20. 2. 209 §).

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin säätiön johtokunnalle sekä taloudenhoitajalle päätettiin myöntää tili- ja vastuuvapaus v:lta 1956 (23. 10. 775 §).

Avustukset. Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistyksen ylläpitämiä kansakoululuokkia varten myönnettiin kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista 2 631 200 mk:n suuruisen avustus (6. 2. 147 §).

Vaatturiammattikoulua varten v:n 1956 talousarvioon opetustoimen pääluokkaan merkittyä määrärahaa saatiin ylittää 66 950 mk ylimääräisen avustuksen myöntämistä varten koululle (23. 1. 76 §).

Kertomusvuoden vastaavalta tililtä myönnettiin vaatturiammattikoululle vielä 409 860 mk:n ylimääräinen avustus (13. 11. 843 §).

Helsingin Leikkuuopistolle päätettiin myöntää 300 000 mk:n suuruinen ylimääräinen avustus opetustoimen pääluokkaan kuuluvista ao. määrärahoista (11. 9. 634 §).

Helsingin Kauppakoulu Oy. -nimiselle kauppaoppilaitokselle päätettiin myöntää 1 mmk:n ylimääräinen avustus, joka myönnettiin kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista (13. 11. 837 §).

Svenska Medborgarhögskolan -nimiselle korkeakoululle myönnettiin 200 000 mk:n ylimääräinen avustus opetustoimen pääluokkaan kuuluvista ao. määrärahoista (13. 11. 844 §).

Svenska Köpmannaskolan -nimiselle oppilaitokselle kaupunginvaltuusto myönsi 25 000 mk:n ylimääräisen avustuksen em. pääluokkaan kuuluvista ao. määrärahoista (11. 12. 936 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa lastentarhain lautakunnan ylittämään em. pääluokkaan kuuluvia ao. määrärahoja enintään 700 000 mk:n suuruisen lisäavustuksen myöntämistä varten Töölön Lastenseimi -nimiselle yhdistykselle (11. 9. 629 §).

Vielä kaupunginvaltuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan ylittämään samaan pääluokkaan kuuluvia ao. määrärahoja enintään 76 080 mk lisäavustuksen myöntämiseksi Helsingin Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen ylläpitämää lastentarhaa varten (11. 9. 630 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjastoon päätettiin perustaa seuraavat virat: 1. 10. lukien Herttoniemen sivukirjastoon kaksi 18. palkkaluokkaan kuuluvaa kirjastoamanuenssin virkaa (11. 9. 606 §);

1. 3. lukien 19. palkkaluokkaan kuuluva sivukirjastonhoitajan virka Maunulan sivukirjastoon (20. 2. 180 §, kunn. as. kok. n:o 134 A).

Uusien virkojen perustamista varten myönnettiin yht. 719 200 mk erinäisiin hallintomenoihin kuuluvista ao. määrärahoista.

Vielä kaupunginvaltuusto päätti perustaa Suomenlinnaan 1. 7. lukien kolme tuntia arkipäivisin avoinna olevan kaupunginkirjaston sivukirjaston, sillä edellytyksellä että puolustusministeriö vuokraisi kaupungille kruunulinnake Ehrensvärdin rakennuksessa C 31 sijaitsevan 88 m²:n suuruisen huoneiston 10 vuodeksi 3 000 mk:n kuukausivuokraa vastaan. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 2.19 mmk kirjastoa varten vuokrattavan huoneiston muutostöitä ja 1 mmk sen sisustustöitä varten. Lisäksi kaupunginvaltuusto oikeutti kirjastolautakunnan ylittämään määrärahojaan Kirjallisuus ja sidonta enintään 1 mmk peruskirjavaraston hankkimista varten Suomenlinnan sivukirjastoon sekä kaupunginkirjaston määrärahoja Muut palkkamenot enintään 111 600 mk sivukirjastonhoitajan palkkaamista varten ajaksi 1. 7.—31. 12. (20. 3. 299 §).

Kaupunginkirjaston jäljempänä mainitut virat päätettiin korottaa yhdellä palkkaluokalla 1. 4. lukien seuraavasti: pääkirjasto, kirjastonjohtaja (34), kaksi apulaiskirjastonjohtajaa (29), viisi osastonhoitajaa ja kaksi opiskelunneuvojaa (21), 21 kirjastoamanuenssia (18) ja neljä siivoojaa (7); eri sivukirjastot, sivukirjastonjohtaja (28), yksi kirjastonhoitaja (25), neljä kirjastonhoitajaa (23), yhdeksän kirjastonhoitajaa (21), kuusi kirjastonhoitajaa (20), kaksi osastonhoitajaa (21), 51 kirjastoamanuenssia (18), kolme opiskelunneuvojaa (21) ja kaksi siivoojaa (7) (10. 4. 331 §, 19. 6. 546 §).

Lautasaaren sivukirjaston 7. palkkaluokkaan kuuluva siivooja-vahtimestarin virka päätettiin lakkauttaa 31. 12. lukien ja perustaa sen sijaan 1. 1. 1958 lukien 12. palkkaluokkaan kuuluva apulaisvahtimestarin virka (25. 9. 676 §).

Pääpaloaseman ja Kallion paloaseman sivukirjastot päätettiin lakkauttaa 1. 1. 1958 lukien (11. 9. 632 §).

Kirjastolautakunta oikeutettiin ylittämään kaluston hankintamäärärahojaan enintään 2,5 mmk kaluston hankkimista varten Herttoniemen sivukirjaston uuteen huoneistoon (8. 5. 412 §).

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää v:n 1956 säästyneestä kaluston hankintamäärärahasta 2 926 283 mk käytettäväksi Maunulan ja Kallion sivukirjastojen kaluston hankintoihin kertomusvuonna (6. 2. 154 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat, n:olla 1—10 merkityt, 11. 6. päivätyt kaupunginkirjaston pääkirjaston muutos- ja lisärakennustöiden pääpiirustukset, sillä edellytyksellä että työpiirustuksia laadittaessa otettaisiin huomioon palolautakunnan tekemät huomautukset. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään pääpiirustuksiin tarpeellisiksi osoittautuvat pienehköt muutokset (9. 10. 726 §).

Seuraavat *aloitteet* päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:

vt Mäkisen ym. aloite kirjastoauton hankkimisesta liikkuvan kirjaston perustamiseksi esikaupunkialueita varten (25. 9. 696 §);

vt Schildtin aloite kirjasakkoina kertyneiden varojen käyttämiseksi helsinkiläisille kirjailijoille myönnettävinä avustuksina ja stipendeinä (30. 10. 801 §).

Kaupunginorkesteriin päätettiin perustaa 1. 1. 1958 lukien 23. palkkaluokkaan kuuluva II harpunsoittajan virka (25. 9. 674 §, kunn. as. kok. 134 A).

Kaupunginvaltuusto päätti musiikkilautakunnan esityksestä oikeuttaa kaupunginhallituksen harkintansa mukaan myöntämään kaupunginorkesterin muusikoille henkilökohtaisia palkanlisäjä, jotka oli laskettava heidän palvelusaikansa perusteella radio-orkesterissa, kunnallisissa tai puolikunnallisissa orkestereissa, lukuun ottamatta Helsingin kaupungin palvelusta, noudattaen soveltuvilta osilta ikälisää koskevia perusteita, kuitenkin siten

että 10 v:n rajoitus hyväksiluettaavaan palvelusaikaan nähden ei koske edellä tarkoitetuissa orkestereissa palvelun ajan hyväksilukemista ja

että henkilökohtaisia palkanlisäjä voidaan myöntää enintään neljää ikälisää vastaavasti sekä

että myönnettäessä virkasäännön mukaista ikälisää edellä tarkoitettua henkilökohtaisia palkanlisäjä saavalle viranhaltijalle lakkaa vastaavan henkilökohtaisen palkanlisän maksaminen ilman eri päätöstä samasta ajankohdasta lukien (13. 11. 842 §).

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin 600 000 mk kaupungin-
orkesterin 75-vuotisjuhlan johdosta järjestettävän sävellyskilpailun palkintokustannuksia
varten (19. 6. 547 §).

Sibelius-viikon v:n 1956 tappion peittämiseksi kaupunginvaltuusto myönsi 711 050 mk
yleisen kunnallishallinnon pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan (20. 2. 204 §).

Vielä kaupunginvaltuusto päätti sitoutua korvaamaan Sibelius-viikon säätiön toimesta
kertomusvuonna järjestettävän Sibelius-viikon mahdollisesti aiheuttaman tappion kor-
keintaan 900 000 mk:aan saakka, minkä tappion peittämiseksi ja varojen myöntämiseksi
kaupunginhallituksen tulisi aikanaan tehdä uusi esitys huomioon ottaen, että varojen
käyttö ja tilitys tapahtuu kalenterivuositain. Kaupunginhallitusta kehoitettiin ennakkona
myöntämään ko. säätiölle Sibelius-viikon järjestämistä varten kertomusvuonna tarvitta-
vat varat tilitystä vastaan siten, että ennakkovaroja saatiin käyttää 1. 1. lukien (20. 2.
205 §).

Merkittiin tiedoksi Sibelius-viikon säätiön ilmoitus, että opetusministeriö oli 20. 3.
päättänyt sitoutua vastaamaan kertomusvuoden kesäkuussa järjestettävän Sibelius-vii-
kon mahdollisesti aiheuttamasta tappiosta 750 000 mk:aan saakka (10. 4. 347 §).

Avustukset. Yleisen kunnallishallinnon pääluokkaan kuuluvista kaupunginvaltuuston
käyttövaroista myönnettiin avustukset seuraaville teattereille: Suomen Kansallisteatteri
2.2 mmk:n, Svenska Teatern 2.05 mmk:n ja Ab. Lilla Teatern 570 000 mk:n ylimääräinen
avustus näyttämölaitteiden ja kaluston uusimista varten (6. 3. 249 §); Intimiteatteri yhdis-
tykselle 739 484 mk:n ylimääräinen avustus, sillä ehdolla että avustus käytettäisiin Inti-
miteatterin Suomen Teknilliselle Seuralle olevan vuokravelan maksamista varten (11. 9.
633 §).

Suomen Työväen Teatterin Näyttelijäyhdistykselle päätettiin myöntää 430 000 mk:n
avustus yhdistyksen kesäteatteritoiminnan aiheuttaman tappion peittämiseksi. Avustus
myönnettiin sivistystoimen pääluokan lukuun Avustukset ao. yhdistystä varten merkityn
määrärahan säästöstä (27. 11. 892 §).

Vallilan kesäteatteria varten v:n 1955 talousarvion tuloa tuottamattomien pääoma-
menojen pääluokan lukuun Talorakennukset merkityn määrärahan säästöstä myönnettiin
enintään 900 000 mk kesäteatterin sadekatoksen laajentamista varten. Teatterin penkkien
ja muiden rakennelmien maalaamista varten myönnettiin enintään 700 000 mk kiinteistö-
jen pääluokan lukuun Talo-osasto kuuluvista määrärahoista Erinäiset korjaukset (19. 6.
560 §).

Alppipuiston ulkoilmateatterin rakennustöiden loppuun suorittamista varten myön-
nettiin 995 622 mk em. pääluokkaan kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista
Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten (5. 6. 503 §).

Helsingin kaupungin teatteritalon suunnittelua varten Helsingin Kansanteatterin 50-
vuotisjuhlan johdosta myönnettiin em. määrärahoista 5 mmk yleisten töiden lautakunnan
käytettäväksi (11. 9. 651 §, 9. 10. 738 §).

Vt Hakulisen ym. *aloite* määrärahan merkitsemiseksi v:n 1958 talousarvioon Suomen
Taiteilijaseuran opinto- ja kasvatustyön tukemista varten päätettiin lähettää kaupungin-
hallituksen valmisteltavaksi (8. 5. 422 §).

9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistöviraston jäljempänä mainittujen virkojen palkat päätettiin 1. 4. lukien korot-
taa seuraavasti: (uusi palkkaluokka mainittu suluissa viran nimen jäljessä) kaupungin-
agronomin virka (34), apulaiskaupunginagronomin virka (29), kaupunginmetsänhoitajan
virka (33), apulaiskaupunginmetsänhoitajan virka (29) ja siivoojan virka (6) (10. 4. 331 §).

Talo-osaston kaksi 10. palkkaluokkaan kuuluvaa ovenvartijan virkaa päätettiin 1. 2.
alkaan siirtää 12. palkkaluokkaan (6. 2. 127 § kunn. as. kok. n:o 134 C).

Talo-osaston 9. palkkaluokkaan kuuluva yövärtijan virka ja kolme siivoojan virkaa
pätettiin lakkauttaa 1. 1. 1958 lukien (11. 12. 926 §, 22. 5. 449 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuoden talousarvioon tuloa tuottamatto-
mien pääomamenojen pääluokan luvun Sekalaista nimikkeelle Kaluston hankinta niitto-
silppukuormaajan hankkimista varten merkittyä 1.135 mmk:n määrärahaa saatiin talous-